Lietas arhīva Nr. A42-01246-22/19
ECLI:LV:ADRJRIT:2022:1223.A420124622.4.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2022.gada 23.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Aiga Putniņa,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA ZTF „AERKOM" pieteikumu par Aizsardzības ministrijas komisijas 2021.gada 14.decembra lēmuma Nr.2 atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA ZTF „AERKOM" 2021.gada 15.novembrī Aizsardzības ministrijas (turpmāk – ministrija) Aizsardzības inovāciju pētījumu programmas projektu iesniegumu atklātajā konkursā iesniedza projekta iesniegumu Nr.VPP-AIPP-2021/1-0011 „Jauna materiāla iegūšana ar augstu elektromagnētisko viļņu absorbciju (EMV)" (turpmāk – projekta iesniegums).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 4.septembra noteikumu Nr.560 „Valsts pētījumu programmu projektu īstenošanas kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr.560) 20.punktu projekta iesnieguma atbilstību administratīvajiem kritērijiem vērtēja Latvijas Zinātnes padome (turpmāk – padome).

[2] Pamatojoties uz padomes veikto izvērtējumu, ar ministrijas izveidotās komisijas 2021.gada 14.decembra lēmumu Nr.2 nolemts noraidīt pieteicējas projekta iesniegumu, jo tas neatbilst noteikumu Nr.560 19.4.apakšpunktā ietvertajam administratīvās atbilstības kritērijam, proti, ka projekts tiks īstenots zinātniskajā institūcijā, kas atbilst šo noteikumu prasībām.

Lēmumā norādīts, ka nav konstatējams, ka pieteicējas pamatdarbība būtu ar saimniecisko darbību nesaistīta pētniecības organizācijas darbība, jo pieteicējas finanšu vadības un grāmatvedības politikā (turpmāk arī – grāmatvedības politika) netiek konkretizēti pieteicējas darbības veidi un tās mērķi, savukārt no pieteicējas iesniegtajiem apgrozījuma pārskatiem izriet, ka pieteicēja veic tikai saimniecisko darbību. Nav arī konstatējams, ka pieteicēja nodrošinātu saimnieciskās darbības finansējuma, izmaksu un ieņēmumu atsevišķu uzskaiti, jo no pieteicējas grāmatvedības politikas neizriet, ka pieteicējas saimnieciskās darbības finanšu plūsma tiktu nodalīta no nesaimnieciskās darbības finanšu plūsmas. Turklāt pieteicējas iesniegtie dokumenti nesatur arī apliecinājumu, ka uzņēmumiem, kas var ietekmēt sabiedrību, piemēram, būdami tās akcionāri vai dalībnieki, nav piekļuves priekšrocību attiecībā uz pieteicējas pētījumu kapacitāti vai tās radītajiem pētniecības rezultātiem. Līdz ar to konstatējams, ka pieteicēja neatbilst noteikumu Nr.560 2.12. un 9.1.apakšpunktam un Eiropas Komisijas 2014.gada 17.jūnija regulas Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (turpmāk – regula Nr.651/2014), 2.panta 83.punktam.

[3] Pieteicēja minēto lēmumu pārsūdzēja tiesā, norādot, ka pieteicēja ir reģistrēta Latvijas zinātnisko institūciju reģistrā un tās pamatdarbība ir pētnieciskā darbība, kurai nav saimniecisks raksturs. Tas norādīts arī pieteicējas grāmatvedības politikas 7.1.punktā, kurā tiek nodalīti un definēti pieteicējas darbības veidi un ar tām saistītās finanšu plūsmas. Turklāt pieteicēja un visi tās darbinieki kopš 2021.gada 1.jūnija darbojas tikai Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta projektā, kurš tiek finansēts no Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļiem un kuram nav saimnieciska rakstura. Ne pieteicējas darbinieki, ne arī valdes loceklis vai zinātniskās padomes locekļi nevar ietekmēt pieteicēju, jo tiem nav piekļuves priekšrocību attiecībā uz pieteicējas pētījumu kapacitāti vai tās radītajiem pētniecības rezultātiem.

[4] Paskaidrojumā tiesai padome pieteicējas pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

Papildus padome paskaidro, ka no pieteicējas sniegtās informācijas nav gūstams priekšstats par pieteicējas darbības specifiku, tostarp ka tajā dominētu tieši nesaimnieciskā pamatdarbība. Padome arī neguva pārliecību par no nesaimnieciskās pamatdarbības gūto ienākumu ieguldīšanu atpakaļ nesaimnieciskajā pamatdarbībā, lai novērstu saimnieciskās darbības šķērssubsidēšanu. Turklāt, kā izriet no pieteicējas iesniegtajām atskaitēm par izpildītiem zinātniskajiem pētījumiem 2019. un 2020.gadā, pieteicējas finansējumu vairāk kā 50 % apmērā veido no citām personām saņemti līdzekļi, kas liecina, ka pieteicēja ir zinātniskā institūcija, kura veic saimniecisko izpēti, taču neveic pētniecības organizācijas darbību regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punkta izpratnē.

Attiecībā uz apliecinājumu par piekļuves priekšrocību neesību padome paskaidro, ka pieteicēja ir komersants (kapitālsabiedrība), kura veic komercdarbību – atklātu saimniecisko darbību peļņas gūšanas nolūkā. Tādēļ, lai pretendētu uz valsts pētījumu programmu finansējumu, tai bija jāiesniedz apliecinājums par ar šo projektu saistītās pētniecības rezultātu neizmantošanu komerciāliem mērķiem, ja attiecīgajai zinātniskajai institūcijai ir privātie investori (akcionāri vai dalībnieki).

[5] Paskaidrojumā tiesai ministrija pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

[6] Papildu paskaidrojumā tiesai pieteicēja norādīja, ka Eiropas Savienības Tiesas 2022.gada 13.oktobra spriedums apvienotajās lietās Nr.C-164/21 un C-318/21 (ECLI:EU:C:2022:785) apstiprina pieteicējas pozīcijas pamatotību.

Savukārt padome norādīja, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas spriedumā norādītajam pārsūdzētajā lēmumā minētie apstākļi var tikt ņemti vērā projekta iesniedzēja pamatdarbības noteikšanā.

Motīvu daļa

[7] Lietā ir strīds par pieteicējas projekta iesnieguma noraidīšanas pamatotību.

[8] Pieteicējas projekta iesniegumu noraidīts kā neatbilstošs noteikumu Nr.560 19.4.apakšpunktā ietvertajam administratīvās atbilstības kritērijam.

Saskaņā ar noteikumu Nr.560 19.4.apakšpunktu, lai pretendētu uz valsts pētījumu programmu finansējumu projektu nepieciešams īstenot zinātniskajai institūcijai, kas atbilst šo noteikumu prasībām.

Noteikumu Nr.560 9.1.apakšpunkts noteic, ka projekta iesniedzējs ir zinātniskā institūcija, kas ir pētniecības organizācija un īsteno ar saimniecisko darbību nesaistītu projektu, nodrošinot projekta rezultātu sasniegšanu atbilstoši projekta līguma nosacījumiem un noteiktajiem termiņiem. Savukārt noteikumu 2.12.apakšpunkts noteic, ka pētniecības organizācija ir Latvijas Republikas zinātnisko institūciju reģistrā reģistrēta zinātniskā institūcija (publisko tiesību subjekts vai privāto tiesību subjekts) vai augstskola, kas neatkarīgi no juridiskā statusa vai finansēšanas veida atbilstoši tās darbību reglamentējošiem aktiem (statūtiem, nolikumam vai satversmei) veic darbības, kurām nav saimnieciska rakstura, un atbilst regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punktā sniegtajai definīcijai.

No minētajām normām izriet, ka projekta iesniedzējam ir jāatbilst trīs kumulatīviem kritērijiem:

1) projekta iesniedzējs ir reģistrēts zinātnisko institūciju reģistrā;

2) projekta iesniedzējs atbilstoši tā darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem (statūtiem, nolikumam vai satversmei) veic darbības, kurām nav saimnieciska rakstura un kuras ir definētas šo noteikumu 2.2.apakšpunktā;

3) projekta iesniedzējs atbilst regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punktā pētniecības organizācijai noteiktajai definīcijai.

[9] Lietā nav strīda, ka pieteicēja 2019.gada 18.janvārī ir reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā (*sk. https://sciencelatvia.lv/#/pub/scientific_institution/list, arī lietas 169.lapu*). Atbilstoši reģistrā norādītajai informācijai pieteicēja plāno turpināt pētījumus zemskaņas, virsskaņas un hiperskaņas ātrumu aerodinamikas jomā, veikt lietišķos pētījumus turboreaktīvo dzinēju izstrādei, izmantojot magnetohidrodinamisko efektu, kā arī turpināt pētījumus efektīvai elektronisko lūžņu atkritumu šķirošanai un apsaimniekošanai videi draudzīgā veidā.

Vienlaikus, pretēji pieteicējas uzskatam, subjekta reģistrācija zinātnisko institūciju reģistrā pati par sevi nav pietiekama, lai pretendētu uz valsts pētījumu programmu finansējumu. Kā pamatoti tiesas sēdē norādīja padomes pārstāve, zinātniskajai darbībai var būt dažāds raksturs, proti, tā var tikt veikta neatkarīgi vai arī saimnieciskās darbības ietvaros.

[10] Papildus nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja kā zinātniskā institūcija atbilstoši tās darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem (statūtiem, nolikumam vai satversmei) veic darbības, kurām nav saimnieciska rakstura.

Saskaņā ar noteikumu Nr.560 2.2.apakšpunktu darbība, kurai nav saimnieciska rakstura, – pētniecības organizācijas pamatdarbība, kura neietilpst Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.panta 1.punktā noteiktajā darbības jomā un kuras izpausmes veidi ir šādi: 1) neatkarīga pētniecība un izstrāde, lai iegūtu vairāk zināšanu un labāku izpratni, tostarp kopīga pētniecība un izstrāde, pētniecības organizācijai iesaistoties efektīvā sadarbībā; 2) pētniecības rezultātu izplatīšana bez ekskluzivitātes un diskriminēšanas, tai skaitā izmantojot mācīšanu, brīvas piekļuves datubāzes, atklātas publikācijas vai atklātā pirmkoda programmatūru; 3) zināšanu un tehnoloģiju pārneses darbības. Atbilstoši šo noteikumu 9.1.apakšpunktam projekta iesniedzējs skaidri nodala darbības, kurām nav saimnieciska rakstura (un ar tām saistītas finanšu plūsmas), no darbībām, kas kvalificējamas kā saimnieciskas. Par saimnieciskām darbībām uzskata darbības komersanta uzdevumā, pētniecības infrastruktūras iznomāšanu un konsultāciju pakalpojumus. Ja zinātniskā institūcija veic arī citas darbības, kurām nav saimnieciska rakstura, tā nodala šīs darbības un ar tām saistītās finanšu plūsmas no pārējām zinātniskās institūcijas darbībām un ar tām saistītajām finanšu plūsmām.

Minētais kritērijs pēc būtības pārklājas un savstarpēji savijas ar trešo kritēriju, lai zinātniskā institūcija atbilstu regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punktā pētniecības organizācijai noteiktajai definīcijai. Minētajā regulas normā pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija ir definēta kā subjekts (piemēram, universitātes vai pētniecības institūti, tehnoloģiju pārneses aģentūras, inovācijas starpnieki, uz pētniecību orientēti fiziskas vai virtuālas sadarbības subjekti) neatkarīgi no tā juridiskā statusa (publisko vai privāto tiesību subjekts) vai finansējuma veida, kura *galvenais mērķis* ir neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi vai plaši izplatīt šādu darbību rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses veidā. Ja šis subjekts veic arī saimniecisko darbību, tās finansējums, izmaksas un ieņēmumi ir jāuzskaita atsevišķi. Uzņēmumiem, kas var izšķiroši ietekmēt šo subjektu, piemēram, būdami tā akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst būt privileģēta piekļuve šā subjekta radītajiem rezultātiem. Atbilstoši regulas 49.apsvērumam skaidras saimnieciskās un nesaimnieciskās darbības izmaksu un finansējuma nodalīšanas mērķis ir novērst, ka ar nesaimnieciskās darbības publisko finansējumu tiek piešķirts valsts atbalsts saimnieciskajai darbībai, kas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.panta 1.punktu principā ir aizliegts.

Ņemot vērā minēto, izskatāmās lietas ietvaros ir būtiski noskaidrot, kāds ir pieteicējas galvenais mērķis (pamatdarbība).

[11] Jautājums par regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punktā definēto pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju ir vērtēts Eiropas Savienības Tiesas 2022.gada 13.oktobra spriedumā apvienotajās lietās Nr.C-164/21 un C-318/21 (ECLI:EU:C:2022:785) , kura ietvaros sniegtā regulas normas interpretācija ir izmantojama arī izskatāmajā lietā.

Atbilstoši minētajā spriedumā konstatētajam centrālais kritērijs, lai subjektu kvalificētu par pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju, ir tā galvenais mērķis, proti, vai nu mērķis neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi, vai arī mērķis plaši izplatīt šādu darbību rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses veidā (*sprieduma 45.punkts*). Organizācijai var būt vairāki mērķi un tā var veikt dažāda veida darbības, ar nosacījumu, ka šo dažādo mērķu vidū neatkarīgu pētījumu veikšana un šo darbību rezultātu plaša izplatīšana ir galvenais mērķis, kas ir pārāks par citiem iespējamiem šīs organizācijas mērķiem (*sprieduma 47.punkts*). Savukārt, lai novērtētu subjekta galveno mērķi, saskaņā ar šo tiesību normu ir atļauts ņemt vērā visus nozīmīgos kritērijus, kā, piemēram, atbilstošo tiesisko regulējumu vai attiecīgā subjekta statūtus (*sprieduma 52.punkts*), kā arī plašāku visu nozīmīgo apstākļu analīzes kontekstā var tikt ņemta vērā arī subjekta apgrozījumu struktūra un proporcija, ko šajā struktūrā veido ieņēmumi no šī subjekta saimnieciskās darbības (*sprieduma 57. un 58.punkts*).

[12] Apstākļi, kas tiek ņemti vērā, novērtējot ikviena projekta iesniedzēja atbilstību pētniecības organizācijas definīcijai ir minēti projektu konkursa nolikumā (*https://lzp.gov.lv/programmas/valsts-petijumu-programmas/aizsardzibas-inovaciju-petijumu-programma/aizsardzibas-inovaciju-petijumu-programma/, aplūkots 2022.gada 22.decembrī*), kas līdztekus normatīvajam regulējumam regulē projekta konkursa norisi.

Atbilstoši projektu konkursa nolikuma 4.pielikuma „Metodika projekta iesnieguma atbilstības izvērtēšanai administratīvās atbilstības kritērijiem" tabulas 4.punktam kopsakarā ar 3.pielikuma „Projekta pieteikuma, projekta vidusposma zinātniskā pārskata, projekta noslēguma zinātniskā pārskata noformēšanas un iesniegšanas metodika" 19.2.apakšpunktu un 1.pielikuma G daļu „Finanšu apgrozījuma pārskata veidlapa", lai apliecinātu atbilstību pētniecības organizācijas definīcijai, pārbauda zinātniskās institūcijas iesniegto:

1. finanšu vadības un grāmatvedības politiku, kurā ir definētas un aprakstītas institūcijas pamatdarbības, kurām nav saimnieciska rakstura, un tajā ieņēmumu un izdevumu uzskaites dimensijās ir paredzēta minēto pamatdarbību finanšu plūsmu nodalīšana no darbībām ar saimniecisku raksturu;
2. finanšu apgrozījuma pārskatu par 2018.–2020.gadu, kurā skaidri jānodala nesaimnieciskās un saimnieciskās darbības ieņēmumi un izdevumi pa pamatdarbības veidiem, proti, darbības, kurām nav saimnieciska rakstura, un saimnieciskās darbības, kas klasificētas atbilstoši ekonomiskajām kategorijām (EEK).

Minētie uzņēmuma grāmatvedības dokumenti attiecas un ir saistīti ar subjekta plānoto un faktiski īstenoto darbību, līdz ar to ir vērtējami kā atbilstoši normatīvajam regulējumam un izmantojami subjekta galvenā mērķa (pamatdarbības) noteikšanai.

[13] Izvērtējot pieteicējas projekta iesniegumam pievienotos dokumentus un lietas ietvaros iegūto papildu informāciju to savstarpējā kopsakarā, tiesai turpmāk minēto iemeslu dēļ jāpiekrīt padomei, ka uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi nav konstatējams pieteicējas *galvenais mērķis* neatkarīgi veikt pētījumus.

Grāmatvedības politika ir būtisks, iekšēji izveidots un uzņēmuma vadības apstiprināts dokuments, kas pamato veiktos grāmatvedības uzskaites principus. Proti, tajā definēti konkrēti principi, pamati, pieņēmumi, noteikumi un prakses, kuras uzņēmums piemēro finanšu pārskatu sagatavošanai un sniegšanai (*sk. 8.starptautisko grāmatvedības standartu „Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas", kas ietverts Eiropas Komisijas 2008.gada 3.novembra regulā (EK) Nr.1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1606/2002*). Pieteicējas iesniegtās grāmatvedības politikas (*lietas 212.–222.lapa*) 7.1.punktā vispārīgi norādīts, ka „uzņēmuma darbībai lielākoties nav saimniecisks raksturs. Pamatdarbība ir pētniecība un citas darbības, kas nodrošina kvalitatīvu pētniecības procesu. [..] Uzņēmuma pamatdarbība var būt tāda, kurai nav saimniecisks raksturs vai arī saimnieciska rakstura aktivitātes. Tā ietver sekojošas aktivitātes: fundamentālo pētījumu un lietišķo pētījumu veikšana un to rezultātu izplatīšana; cita pamatdarbība, kurai nav saimniecisks raksturs; pārējā darbība, kurai nav saimniecisks raksturs". Tajā pašā laikā grāmatvedības politika nesniedz izvērstāku informāciju par konkrētiem pieteicējas nesaimnieciskās darbības veidiem un to finansējuma avotiem. Tāpat, lai arī grāmatvedības politikas 7.2.punktā vispārīgi ir paredzēta finanšu plūsmu nodalīšana, lai nošķirtu saimniecisko no nesaimnieciska rakstura darbības, tomēr nav ietverti izvērstāki noteikumi par to atspoguļošanu grāmatvedības reģistros (pretēji saimnieciskajiem darījumiem, kas minēti grāmatvedības politikas 2.punktā).

Arī no tiesas iegūtajiem pieteicējas statūtiem (*lietas 133.lapa*) nav identificējams, ka pieteicējas galvenais mērķis būtu saistīts ar neatkarīgas pētniecības veikšanu. Tieši pretēji, statūtos definēts, ka pieteicējas mērķis ir veikt pētniecisko darbību komercdarbības ietvaros, kas saskan ar Komerclikuma 1.pantā definēto ikvienas komercsabiedrības galveno mērķi – veikt saimniecisko darbību peļņas gūšanas nolūkā. Tāpat no tiesas iegūtās pieteicējas zinātniskās institūcijas reģistrācijai sniegtās informācijas par tās zinātnisko darbību (*lietas 132.lapa*) viennozīmīgi neizriet, ka pieteicēja par prioritāti ārpus saimnieciskās darbības būtu izvirzījusi neatkarīgas pētniecības veikšanu.

Pētnieciskās darbības veikšanu komercdarbības ietvaros apstiprina pieteicējas iesniegtās finanšu apgrozījuma pārskata veidlapas (*lietas 223.–225.lapa*). Saskaņā ar pārskatiem par 2019. un 2020.gadu (par 2018.gadu nav ņemams vērā, jo pieteicēja tikai no 2019.gada 18.janvāra ir reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā) pieteicējai ir bijuši vienīgi izdevumi un ieņēmumi saistībā ar eksperimentālo izstrādi saimnieciskās darbības ietvaros. Savukārt pieteicējas iesniegtajās atskaitēs par izpildītajiem zinātniskajiem pētījumiem 2019. un 2020.gadā (*lietas 226.–227.lapa*) minētie pētījumi, kas veikti par pašu līdzekļiem, nav atspoguļoti finanšu apgrozījuma pārskatos, kas liedz identificēt to apjomu un darbības raksturu (saimnieciskā darbība vai darbība, kurai nav saimniecisks raksturs).

Kā tas izriet no noteikumu Nr.560 9.1.apakšpunkta, darbības komersanta uzdevumā nav uzskatāmas par ar saimniecisko darbību nesaistītu *pamatdarbību,* un tās ir pieskaitāmas pie saimnieciskās darbības. Arī Eiropas Komisijas 2014.gada 27.jūnija paziņojumā „Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai" (*pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&from=SL, aplūkots 2022.gada 20.decembrī*) norādīts, ka pētniecības un izstrādes pakalpojumu sniegšana un pētniecība un izstrāde, ko veic uzņēmumu uzdevumā, netiek uzskatīta par neatkarīgu pētniecību un izstrādi (*sk. konkrēti 19.punktā ietverto zemsvītras atsauci Nr.*5).

[14] Pieteicēja norāda, ka pieteicēja un visi tās darbinieki kopš 2021.gada 1.jūnija darbojas tikai Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta projektā, kurš tiek finansēts no Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļiem un kuram nav saimnieciska rakstura (*lietas 20.lapa*).

Attiecībā uz minēto argumentu tiesa norāda, ka projektu konkursa nolikums paredz vērtēt projektu iesniedzēju iepriekšējos trīs gados veikto darbību. Šī prasība ir vienlīdz attiecināma uz visiem projektu iesniedzējiem, līdz ar to ne padomei, ne tiesai, novērtējot pieteicējas atbilstību pētniecības organizācijas definīcijai, nav pamata ņemt vērā pieteicējas 2021.gadā īstenotos projektus.

[15] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējas projekta iesniegums pamatoti noraidīts kā neatbilstošs noteikumu Nr.560 19.4.apakšpunktā ietvertajam administratīvās atbilstības kritērijam. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums kopumā atzīstams par tiesisku un pareizu.

[16] Papildus, lai arī tas neietekmē pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu, tiesa *obiter dictum* vērš padomes uzmanību uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai paustajiem padomes argumentiem, kas nav saskanīgi ar Eiropas Savienības Tiesas 2022.gada 13.oktobra spriedumā apvienotajās lietās Nr.C-164/21 un C-318/21 (ECLI:EU:C:2022:785) norādīto.

Pirmkārt, pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka pieteicējas iesniegtie dokumenti nesatur apliecinājumu, ka uzņēmumiem, kas var ietekmēt sabiedrību, piemēram, būdami tās akcionāri vai dalībnieki, nav piekļuves priekšrocību attiecībā uz pieteicējas pētījumu kapacitāti vai tās radītajiem pētniecības rezultātiem. Minētajā sprieduma Eiropas Savienības Tiesa norādīja, ka Regulas Nr. 651/2014 2.panta 83.punktā ietvertais noteikums – saskaņā ar kuru uzņēmumi, kuri var īstenot izšķirošu ietekmi uz pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju, piemēram, akcionāra vai dalībnieka statusā, nevar saņemt privileģētu piekļuvi šīs organizācijas radītajiem rezultātiem – attiecas tikai uz subjektiem, kurus var uzskatīt par

uzņēmumiem (*sprieduma 68.punkts*). Atbilstoši *Lursoft* datiem kopš 2019.gada pieteicējas vienīgais dalībnieks, kuram pieder 100 % kapitāla daļas, ir fiziska persona /pers. A/, kurš vienlaikus ir arī sabiedrības amatpersona, līdz ar to minētā prasība pēc būtības uz pieteicēju nav attiecināma. Turklāt no pārsūdzētā lēmuma, kā arī projektu konkursa nolikuma nav saprotams, kādā formā padome sagaidīja neatkarības apliecinājuma sniegšanu. Tiesa vērš uzmanību, ka visiem būtiskajiem nosacījumiem un prasībām būtu jābūt skaidri definētām projektu konkursa nolikumā.

Otrkārt, paskaidrojumos tiesai padome ir norādījusi, ka neguva pārliecību par to, ka no nesaimnieciskās pamatdarbības gūtie ienākumi tiek ieguldīti atpakaļ nesaimnieciskajā pamatdarbībā, lai novērstu saimnieciskās darbības šķērssubsidēšanu. Minētajā spriedumā Eiropas Savienības Tiesa norādīja, ka regulas Nr.651/2014 2.panta 83.punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai subjektu varētu uzskatīt par „pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju" šīs tiesību normas izpratnē, nav nepieciešams, lai šis subjekts savā pamatdarbībā reinvestētu ieņēmumus no šīs pašas darbības (*sk. šā sprieduma 60.–64.punktu kopsakarā ar sprieduma rezolutīvās daļas 2.punktu*). Tādējādi padomes norādītais arguments ir bez tiesiska pamata un nav ņemams vērā projekta iesniedzēja atbilstības novērtēšanā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt SIA ZTF „AERKOM" pieteikumu par Aizsardzības ministrijas komisijas 2021.gada 14.decembra lēmuma Nr.2 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Putniņa